

dosar nr. 2ra-1532/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (P. Harmaniuc)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

Î N C H E I E R E

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anatol Mătășaru împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Liubei Conșina, Oleg Popov, Vladimir Petco, Sergiu Darii și Margaretei Burduja cu privire la obligarea de a aduce scuze publice, compensarea prejudiciului moral, material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis ca fiind întemeiat apelul declarat de Anatol Mătășaru și s-a casat hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a admis partial cererea de chemare în judecată depusă de Anatol Mătășaru, s-a încasat de la bugetul public de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Anatol Mătășaru întru compensarea prejudiciului moral suma de 7000 lei, în rest, pretențiile lui Anatol Mătășaru au fost respinse ca fiind neîntemeiate,

c o n s t a t ă :

La data de 14 august 2018, Anatol Mătășaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Liubei Conșina, Oleg Popov, Vladimir Petco, Sergiu Darii și Margaretei Burduja cu privire la obligarea de a aduce scuze publice, compensarea prejudiciului moral, material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Anatol Mătășaru a invocat că la 02 august 2017 a fost pornită urmărirea penală pe cauza nr. xxxxxxxxx, conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod

penal, iar prin ordonanța din 05 septembrie 2017, a fost recunoscut în calitate de bănuț. Prin ordonanța din 03 noiembrie 2017, Anatol Mătăsaru a fost pus sub învinuire, fiindu-i aplicată măsura preventivă sub forma obligației de a nu părăsi țara, iar prin ordonanța din 07 noiembrie 2017, a fost scos de sub urmărire penală.

Reclamantul Anatol Mătăsaru a menționat că în rezultatul procesului penal care a durat patru luni i-a fost cauzat prejudiciu material estimat la suma de 100 000 Euro și prejudiciul moral estimat la suma de 40 000 Euro, a câte 10 000 Euro pentru fiecare lună.

Reclamantul Anatol Mătăsaru a solicitat admiterea acțiunii, obligarea aducerii scuzelor publice de către procurorul Liuba Conșina, procurorul Oleg Popov, ofițer de urmărire penală Sergiu Darii, șeful al SUP Vladimir Petco și Margareta Burduja prin postarea acestora pe prima pagină web a procuraturii pentru o perioadă de 4 luni; obligarea aducerii scuzelor publice în formă scrisă de către procurorul Liuba Conșina, procurorul Oleg Popov, ofițerul de urmărire penală Sergiu Darii, șeful al SUP Vladimir Petco și Margareta Burduja cu următorul text: „Cerem scuze publice de la domnul Mătăsaru Anatol pentru acțiuni ilicite ale organelor de procuratură și poliției al Republicii Moldova, noi recunoaștem necompetența noastră” cu vociferarea acestuia personal lui Anatol Mătăsaru și constatarea de către executorul judecătoresc; compensarea prejudiciului moral estimat la suma de 40000 de Euro, prejudiciului material în mărime de 100000 Euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, s-a respins, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Anatol Mătăsaru împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Liubei Conșina, Oleg Popov, Vladimir Petco, Sergiu Darii și Margaretei Burduja cu privire la obligarea de a aduce scuze publice, compensarea prejudiciului moral, material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis ca fiind întemeiat apelul declarat de Anatol Mătăsaru și s-a casat hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anatol Mătăsaru împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Liubei Conșina, Oleg Popov, Vladimir Petco, Sergiu Darii și Margaretei Burduja cu privire la obligarea de a aduce scuze publice, compensarea prejudiciului moral, material și încasarea cheltuielilor de judecată și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a admis partial cererea de chemare în judecată depusă de Anatol Mătăsaru, s-a încasat de la bugetul public de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Anatol Mătăsaru întru compensarea prejudiciului moral suma de 7000 lei, în rest, pretențiile lui Anatol Mătăsaru s-au respins ca fiind neîntemeiate.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că la data de 05 iulie 2017 Margareta Burduja a depus în adresa oficiului Buiucani al Procuraturii municipiului Chișinău o plângere, iar prin ordonanța organului de urmărire penală reprezentat de ofițerul de urmărire penală al Secției de Urmărire Penală a Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, inspector Sergiu Darii din 02 august 2017, a fost pornită urmărirea penală pe cauza număr xxxxxxxxx, conform art. 179 alin. (1) din Codul penal. Prin ordonanța organului

de urmărire penală în persoana ofițerului de urmărire penală al Secției de Urmărire Penală a Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău inspector Sergiu Darii din 05 septembrie 2017, Anatol Mătășaru a fost recunoscut în calitate de bănuț în cauza penală număr xxxxxxxxx. Prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani, Liuba Conșina din 03 noiembrie 2017, Mătășaru Anatol a fost pus sub învinuire, înclinându-se infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (1) din Codul penal. Prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani - Liuba Conșina din 03 noiembrie 2017, față de Anatol Mătășaru a fost aplicată măsura preventivă sub forma obligației de a nu părăsi țara. Prin ordonanța procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef al oficiului Buiucani - Eduard Mașnic din 07 noiembrie 2017, Anatol Mătășaru a fost scos de sub urmărire penală.

Instanța de apel a indicat că Anatol Mătășaru la 05 septembrie 2017, a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar începând cu 03 noiembrie 2017, a fost pus sub învinuire, înclinându-i-se infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (1) din Codul penal, circumstanțe care impun concluzia că apelantului, i-au fost cauzate suferințe de ordin moral, de aceea instanța de apel consideră că instanța de fond incorect a respins pretențiile apelantului cu privire la încasarea prejudiciului moral și consideră că acest capăt de cerere urmează a fi admis parțial și de a încasa din contul bugetului de Stat, în beneficiul lui Anatol Mătășaru, prejudiciul moral doar în sumă de 7000 lei, care ar corespunde în principiu exigențelor art. 1423 Cod civil și ar putea constitui pentru Anatol Mătășaru o satisfacție echitabilă. Or, perioada în care Anatol Mătășaru a fost recunoscut în calitate de bănuț și înclinat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) din Codul penal, în mod normal la orice persoană ar genera un anumit grad minim de suferințe psihice: stare de depresie, anxietate ce apare la orice persoană ca rezultat al supunerii la o asemenea măsură, inevitabil a dus la amplificarea suferințelor psihice suportate.

Instanța de apel a notat că cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare a fost determinat cu respectarea criteriului echității, care presupune că, despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale, echitabile, adică în așa fel trebuie stabilite încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum exagerată a cuantumului prejudiciului moral.

Instanța de apel a menționat că urmează a fi repinse pretențiile apelantului Anatol Mătășaru cu privire la obligarea aducerii scuzelor publice de către procurorul Liuba Conșina, procurorul Oleg Popov, ofițer de urmărire penală Sergiu Darii, șeful al SUP Vladimir Petco și Margareta Burduja prin postarea acestora pe prima pagină web a procuraturii pentru o perioadă de 4 luni; obligarea aducerii scuzelor publice în formă scrisă de către procurorul Liuba Conșina, procurorul Oleg Popov, ofițer de urmărire penală Sergiu Darii, șeful al SUP Vladimir Petco și Margareta Burduja sub textul solicitat în cerere, și repararea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată, ca fiind contrare prevederilor art. 118 Codului de procedură civilă și art. 12 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală.

La 18 iunie 2019 Anatol Mătășaru a declarat recurs împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului,

casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul Anatol Mătășaru a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a apreciat în mod arbitrar probele, a aplicat în mod eronat normele de drept material și normele de drept procedural.

Recurentul Anatol Mătășaru a invocat că la 02 august 2017 a fost pornită urmărirea penală conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 179 alin. (1) din Codul penal, iar prin ordonanța din 05 septembrie 2017 a fost recunoscut în calitate de bănuț. Prin ordonanța din 03 noiembrie 2017 Anatol Mătășaru a fost pus sub învinuire, fiindu-i aplicată măsura preventivă sub forma obligației de a nu părăsi țara, iar prin ordonanța din 07 noiembrie 2017 a fost scos de sub urmărire penală.

Recurentul Anatol Mătășaru a mai indicat că procesul penal a durat patru luni prin care i-a fost cauzat prejudiciu sănătății, imaginii sociale și i-a fost adus un prejudiciu material estimat la suma de 100 000 Euro și un prejudiciu moral estimat la suma de 40 000 Euro, a câte 10 000 Euro pentru fiecare lună.

Recurentul Anatol Mătășaru a menționat că conform prevederilor art. 2 și 3 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și administrative de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești se înțeleg: "încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată. Este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală, efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, etc. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.

La 29 august 2019 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a aplicat eronat normele de drept material, instanța a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a probelor anexate la dosar.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a invocat că instanța de apel a încălcat normele de drept material, prin aplicarea și interpretarea eronată a Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or, nici o condiție prevăzută la art. art. 6 și 3 din Legea

nominalizată nu se regăsește în justificarea pretențiilor invocate de Anatol Mătășaru.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că instanța de apel a analizat arbitrar poziția participanților la proces și a evitat aprecierea argumentului reprezentantului Ministerului Justiție privitor la faptul că este important și necesar să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept. Astfel, dacă se demonstrează că acțiunile întreprinse de către organul de urmărire penală sunt ilegale, atunci dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana. Or, instanța de fond cât și instanța de apel urma să indice expres care anume act normativ justifică răspunderea statului.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a luat în considerare și hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiției nr. 8 din 24 decembrie 2012, pct. 14 care prevede că examinarea corectitudinii procedurilor de arestare, temeinicia deciziei de reținere sau gradul de motivare al actului prin care a fost dispusă arestarea, nu ține de competența instanței civile, deoarece aceste chestiuni urmează a fi decise în cadrul procedurilor penale. Or, prezentul litigiu de judecată este cu caracter civil și nu ține de competența instanței de judecată de a se expune pe marginea acestui aspect.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral în lipsa dovezilor că persona a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Este important ca instanța să motiveze circumstanțele cauzei care justifică acordarea unei reparații, aceasta să nu fie teoretică și iluzorie.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că instanțele judecătorești inferioare nejustificat, exagerat și neîntemeiat au dispus încasarea sumei de 7 000 lei cu titlu de prejudiciu moral în beneficiului intimatului Anatol Mătășaru, în condițiile în care acesta nici nu a fost supus reținerii sau condamnat cu închisoarea.

La 30 august 2019 Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurenta, Procuratura Generală a Republicii Moldova, a indicat că, consideră decizia instanței de apel ca fiind neîntemeiată, deoarece instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

Recurenta Procuratura Generală a Republicii Moldova a menționat că instanța de apel a încălcat normele de drept material, prin aplicarea și interpretarea eronată a Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or, nici o condiție prevăzută la art. art. 6 și 3 din Legea nominalizată nu se regăsește în justificarea pretențiilor invocate de Anatol Mătășaru.

Recurenta Procuratura Generală a Republicii Moldova a invocat prevederile art.10 din Legea precitată, în care este stipulat că dreptul persoanei fizice la

repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilit de prezenta lege apare în cazurile specificate la art.6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, care prevede expres care sînt cazurile în care survine dreptul persoanei fizice/juridice la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Astfel, unul din aceste drepturi este și devenirea definitivă și irevocabilă a sentinței de achitare.

Recurenta Procuratura Generală a Republicii Moldova a indicat că este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată; efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

În ce privește acordarea prejudiciului moral în sumă de 7000 lei, recurenta consideră că instanța de apel nejustificat și exagerat a concluzionat existența acestuia, deoarece pentru a pretinde repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în primul rând urmează să existe acest drept, fapt ce nu este aplicabil prezentului litigiu de judecată. Prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Este important ca instanța să motiveze circumstanțele cauzei care justifică acordarea unei reparații, aceasta să nu fie teoretică și iluzorie.

Recurenta Procuratura Generală a Republicii Moldova a menționat că instanța de apel la examinarea cerințelor ce țin de încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești a atribuit în beneficiul reclamantului cu titlu de prejudiciu moral o sumă exorbitantă, vădit disproporționată cu realitatea economică și socială care există la moment în țară. În aceeași ordine de idei, evidențiem că și instanța de judecată nu trebuie să-și formeze o idee preconcepută conform căreia pornirea urmăririi penale în privința unei persoane implică în mod obligatoriu și existența unui prejudiciu, ori este necesar de stabilit prin probe, dacă a existat în mod veridic un prejudiciu.

La 03 septembrie 2019 Liuba Conșina a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei

instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurenta Liuba Conșina, a indicat că, consideră decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și normele de drept procedural.

Recurenta Liuba Conșina a indicat că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale și anume existența faptei ilicite, respectiv nu orice acțiune a organelor de drept și instanțelor judecătorești atrage răspunderea statului. În temeiul art.6 din Legii nr,1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, este stipulat expres care sînt cazurile în care survine dreptul persoanei fizice/juridice la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Recurenta Liuba Conșina a menționat că măsura preventivă, obligarea de a nu părăsi țara a fost aplicată învinuitului Anatol Mătășaru la data de 03 noiembrie 2017, iar la 08 noiembrie 2017 a fost emisă și ordonanța de clasare a cauzei penale, motiv din care măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara nu și-a produs efectele avute în vedere la aplicarea măsurii preventive. În acest sens, copia de pe hotărîrea procurorului de aplicare a măsurii preventive, obligarea de a nu părăsi țara nu a fost expediată organelor de frontieră pentru executare și ridicarea provizorie a pașaportului, așa cum prevede art. 178 alin.(2),(4) Cod de procedură penală, respectiv este indubitabil faptul că măsura preventivă aplicată învinuitului nu și-a produs efectul.

Recurenta Liuba Conșina a indicat că reclamantul Anatol Mătășaru nu a prezentat careva probe care să ateste cauzarea prejudiciului sănătății, imagini știrbite, ponegririi onoarei, demnității și reputației sale, astfel încât să constituie temei de despăgubire din partea statului, așa cum prevede art.219 alin.(4) din Codul de procedură penală și anume: „evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate.

Totodată, referitor la argumentul invocat de către Anatol Mătășaru aferent respingerei cererii de redobîndire a cetățeniei romîne, recurenta consideră că acesta este neîntemeiat din considerentul că reieșind din comunicatul anexat la cererea de apel cu nr.8266, datat cu 14 martie 2018, este specificat că a fost respinsă cererea lui Mătășaru Anatol de redobîndire a cetățeniei romîne, însă în acest comunicat nu este indicat din care motive anume a fost respinsă cererea, ceia ce nu constituie o probă și nu poate fi admisă de către instanța de judecată întrucît nu are nici o legătură cu cauza penală, or, respingerea cererii de redobîndire a cetățeniei romîne poate fi determinată din multiple alte motive, cum spre exemplu neprezentarea actelor necesare etc. și/sau nerespectarea de către reclamant a condițiilor necesare prevăzute de lege.

Recurenta Liuba Conșina consideră că nu are nici o tangență cu cazul examinat nici argumentul reclamantului Anatol Mătășaru aferent respingerei angajării în calitate de asistent social al fratelui său Andrei Mătășaru, întrucît

cererea lui Anatol Mătășaru vizând solicitarea respectivă este datată cu 10 septembrie 2018, nefiind prezentată nici o confirmare privind motivele respingerii cererii, astfel încât nici acest înscris nu poate fi considerat drept probă întru confirmarea pretențiilor sale.

Recurenta Liuba Conșina consideră că argumentele invocate sunt în totalitate nefondate, nefiind confirmate prin careva probe pertinente. Mai mult ca atât, Anatol Mătășaru a invocat fapte ce nu au avut loc, astfel acesta invocă „emiterea ordonanțelor de aducere silită de către procuror și adoptarea rechizitoriului, fapte ce nu corespund adevărului întrucât în cauza penală vizată în cadrul efectuării urmăririi penale, nu a fost emisă nici o ordonanță de aducere silită în privința lui Anatol Mătășaru, în adresa acestuia fiind expediate/remise citații oficiale, nefiind emis de către procuror nici rechizitoriul, ceea ce demonstrează faptul că reclamantul Anatol Mătășaru încearcă intenționat să inducă în eroare instanța de judecată, invocând în calitate de probe fapte care nu au avut loc sau nu au tangență cu cazul examinat.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 24 iunie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 6498 (f.d. 217), fiind recepționat de recurenții Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina la data de 03 iulie 2019 și 04 iulie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată la materialele cauzei (f.d. 231, 238, 252, vol. I) însă dovada recepționării acestora de recurentul Anatol Mătășaru la materialele cauzei lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursurile, au fost depuse de Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina la data de 18 iunie 2019, 29 august 2019, 30 august 2019 și 03 septembrie 2019 cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 28 iunie 2019, 30 august 2019 și 04 septembrie 2019 în adresa intimațiilor Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Liubei Conșina, Oleg Popov, Vladimir Petco, Sergiu Darii și Margaretei Burduja a fost expediată copia recursului declarat de Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor.

Intimații Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Liubei Conșina, Oleg Popov, Vladimir Petco, Sergiu Darii și Margaretei Burduja nu și-au vaforificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că

recursurile sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate de Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură

civilă. Din recursurile declarate de Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Anatol Mătășaru, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Liuba Conșina împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anatol Mătășaru împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Liubei Conșina, Oleg Popov, Vladimir Petco, Sergiu Darii și Margaretei Burduja cu privire la obligarea de a aduce scuze publice, compensarea prejudiciului moral, material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan